

Grecia clasica - despre frumos si artele plastice

Nu stiu exact de ce, dar din Renastere incoace idealul frumusetii este intruchipat de arta Greciei antice. Poata ca si Winckelman joaca un rol in toata povestea cu aprecierile sale impresionante dar din pacate eronate despre aceasta arta: "Simplitatea nobila si maretia tacuta a statuilor grecesti constituie adevaratul semn caracteristic al scrierilor grecesti din epoca cea mai glorioasa, cu alte cuvinte al scrierilor din epoca lui Socrate." E adevarat ca suntem condamnati sa fim prizonieri ai timpului in care traим si ca perspective din care privim o epoca si arta ei e una mai mult decat marginita. Tocmai de aceea, voi incerca in randurile ce urmeaza sa sondez ceva mai adanc in straturile istoriei sis a scot macar un pic la iveala cam ce anume gandeau grecii antici despre arta.

Lumea grecilor antici era caracterizata prin competitivitate. Ca dovada, avem celebrele Jocuri Olimpice reinviate cu success in secolul al XIX-lea de baronul de Coubertin. Dar competitivitatea se manifesta pe toate planurile vietii lor, implicit si pe cel cultural. Mai trebuie spus ca un adevarat "polis" grec, un oras veritabil, se definea tocmai prin aceste aspecte ale vietii civice dinamizate de competitivitate si nu putea exista fara locurile specifice activitatilor muzicale, comerciale, sportive, educationale sau teatrale. Viata unei cetati din Grecia antica trebuia ritmata cu aceeasi precizie si armonie ca un cant Homeric pentru ca rezultatul sa fie o democratie cu cat mai putine cusururi (cel putin in cazul Atenei) (probabil o democratie mult mai apropiata de ideal decat cea de astazi, dar sa nu uitam totusi ca ""). Templul grec, exact, impunator si riguros nu e nimic altceva decat o expresie a democratiei. Religiosul si artisticul merg mana in mana cu politicul. (Atentie, mana in mana, nu subjugate politicului, cum se intampla la vecinii de Mediterana ai grecilor, romanii). De altfel, opera de arta nici nu era destinata unei placeri estetice intrinsece, asa cum o percepem noi astazi, ci era subsumata unui scop practic sau religios. Tocmai din aceste motive, cu putine exceptii, este admirata numai opera, nu si artistul care a creat-o. Poate de aceea, Platon este atat de putin ingaduator cu artistul, alungandu-l din Republica sa pe motiv ca . Aristotel, pe de alta parte, mai indulbeste putin situatia artistului creator- acesta are meritul de a fi cel care "toarna materia in forme."

Dar ce intelegeau ei prin Frumos? Sa fim bine intelesi, Frumosul in sensul in care il definim noi astazi nici nu exista pentru grecii antici. Kallon, ceea ce noi traducem prin Frumos inseamna "ceea ce place, ceea ce trezeste admiratie, ceea ce atrage privirea." Dupa cum spun si anticii Euripide- "Ce-i oare intelepciunea, / sau care dar din partea zeilor/ e mai frumos pentru oameni/ decat acela de a tine mana / pe capul dusmanului infrant?/ Ceea ce e frumos ne e mereu drag." si Theognides - "Muze si Gratii, fiice ale lui Zeus,/ voi intr-o zi la nunta lui Cadmos/ ati cantat frumoasele cuvinte:/ "Ce-i frumos e iubit, ce nu-i frumos/ nu e iubit"/ ce-au fost rostite si de buzele zeilor."

Toate aceste citate mi-au amintit si de un vechi proverb romanesc : "Nu-i frumos ce-i frumos, e frumos ce-mi place mie." Si pentru a ne convinge ca rezultatul mucii lor placeochilor nostrii, artistii antici s-au straduit sa infatiseze formele nu ca in realitate, ci ajustandu-le un pic, pentru a le acomoda privirii. Pictorii de vase, mesteri destul de rafinati care jonglau cu eleganta cu culorile si formele, au inventat reprezentarea in raccourci: o fi zis el Homer ca Ahile avea un scut rotund, dar

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

pentru a-i da aceasta impresie celui care admira pe o cupa pantecoasa scene de lupta din razboiul troian, scutul trebuia reprezentat dintr-o perspective strivita. Nici sculptorii nu sunt mai prejos. Ei studiaza cu infrigurare proportiile trupului omenesc, stabilesc chiar masuri ideale cum ar fi canonul lui Policlet, dar in acelasi timp se adapteaza ochiului viclean al privitorului. Celebru conducator de car de la Delfi, care da tuturor impresia unei pefectiuni senine,este, in realitate, exagerat de inalt, iar partea inferioara a corpului sua este disproportionat de mare in raport cu cea superioara-bineinteles, toate aceste aspecte ni se releva numai daca ne incapatanam sa luam statuia la bani marunti si s-o privim din alt unghi decat cel intentionat de sculptorul sau anonim. " Generatia lui Fidias, (ale carui opera ne sunt cunoscute in mare parte prin intermediul copiilor), cea a lui Miron si cea succesiva a lui Praxiteles realizeaza un soi de echilibru intre reprezentarea realista a Frumusetii, indeosebi a Frumusetii formelor trupului omenesc (Frumusetea formelor organice are intaietate fata de cea a obiectelor anorganice) pe de-o parte, si aderarea la un canon (kanon) specific, pe de alta parte, in analogie cu regula (nomos) din compozitiile muzicale.

Contrar parerilor ulterioare, sculptura greaca nu idealizeaza un trup abstract, ci e mai degraba in cautarea unei Frumuseti ideale, facand o sinteza a trupurilor vii, prin care se manifesta o Frumusetate psiho-fizica, menita sa armonizeze sufletul si corpul, adica Frumusetatea formelor si bunatatea sufletului ; este idealul acelei Kalokagathia, a carei cea mai inalta expresie se regaseste in versurile lui Sapho si in structurile lui Praxiteles. Acest tip de Frumusetate isi gaseste cea mai buna expresie in forme statice in care un crampei de miscare isi afla echilibrul si odihna si pentru care e mai potrivita simplitatea expresiva decat bogatia detaliilor."

Lucrurile se mai schimba odata cu aparitia artei elenisitice. Apolinicul calm, senin si sobru vizibil in lucrari ca Discobolul de Miron sau Afrodita din Cnidos al carui original fusese sculptat de Praxiteles este inlocuit de o arta dionisiaca, salbatica, dinamica, violenta si senzuala, ce face apel tot la legendele homerice, ca in grupul statuar Laocoon sau in sculpturile reprezentandu-l pe Alexandru Macedon.

Dintre filosofii, Platon, despre care am spus mai devreme ca nu ii prea avea la inima pe artisti , era de parere ca opera lor nu dezvaluie decat o umbra a adevaratei Frumuseti si ca prin mestesugul lor tulbura armonia si invita excesul sa-si faca de cap, incalcand astfel regulile de baza ale echilibrului universal inscrise pana si pe peretii templului de la Delfi: "Cel mai drept este cel frumos", "Respecta limita", "Uraste hybris-ul" si "Nimic in exces." Pentru el, Frumusetatea exista fie ca Frumusetate a formelor geometrice (deh, aici se vede ca il simpatiza pe Pitagora), o Frumusetate caracterizata prin armonie si proportie a partilor, fie ca Frumusetate stralucire. " Divinitatea, vrand sa o asemuiasca celei mai frumoase si celei mai desavarsite dintre vietatile inteligibile, a creat o singura faptura vizibila care inauuntrul ei le cuprinde pe toate celelalte ce-i sunt, fireste, inruditelar cea mai frumoasa uniune este cea pe care ar putea s-o stabileasca, in masura posibilului, un lucru nepereche cu cele de care este legat: proportia este aceea care de-acum poate implini acest lucru in chip minunat."

Frumusetatea stralucea pe atunci in toata splendoarea sa, cand intr-o preafelicita ceata ne bucuram

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

de înălțarea-i viziune, noi urmându-l pe Zeus, ceilalți pe alți zei, și eram primiți în acea inițiere în care am cunoscut beatitudinea; ne închinăm ei, fiind noi pe atunci cu adevărat întregi și neavând habar de relele ce ne așteptau, și-i contemplăm formele desăvârșite și simple, demne de venerație și nemiscate, cufundați într-o lumină de o mare puritate, așa cum eram și noi când nu purtam cu noi acest mormant cu numele de trup, în care suntem prizonieri ca o stridie"

Cei destul de norocoși să-și amintească fie și o scîlpire a luminii primordiale sau să intuiască armonia matematică se puteau considera cei mai fericiți dintre muritori. Nu degeaba, un personaj al lui Xenofon declară : "Jur pe toți zeii că n-ăs da Frumosul pentru toată puterea regelui persilor."

Iar acum, dacă tot am vorbit despre personaje și am menționat un autor dramatic, haide să discutăm și despre tragedie.

"b"Tragedia"/b"

Fiind un cuvânt cu o asemenea vechime, "tragedie" și-a găsit un loc atât de confortabil în limbajul nostru de zi de zi, încât îl întrebuintăm aproape inconștient. Spunem "Ce tragedie în țara X, devastată de război!" sau "o situație tragică", "un eveniment tragic în zona Y". Dar de unde vine acest cuvânt și ce înseamnă el la origini? Pai, de venit vine din greaca veche, cât despre cuvântul care i-a servit drept rădăcină acesta nu este altul decât banalul "tap". De ce "tap"? Aici, părerile experților sunt împărțite. Unii spun că denumirea vine de la tapul pe care îl primeau învingătorii în competițiile tragice- da, nu trebuie să ne mirăm, am spus mai devreme că viața grecilor era ritmată de spiritual de competiție și așa cum organizau întreceri olimpice pentru disciplinele sportive, mai organizau și niște "olimpiade" ale autorilor dramatice- un astfel de exemplu ar fi Cuadrinala, ținută în paralel cu Jocurile Istmice de la Corint. Alții sunt de părere că legătura cu "tapul" e dată de un anume caracter mistic și religios al teatrului. Tragedia ar fi deci spectacolul pus în scenă în timpul Misterelor Dionisiace. Și cum neliniștitul Dionisos era în permanentă însoțit de sileni și satiri, ființe jucașe, jumătate tapi, jumătate oameni, analogia nu e greu de făcut. Mai ales atunci când inclusiv Aristotel afirmă că, la început, tragedia a fost "un simplu joc de satiri" . Ce-i drept, tot Aristotel recunoștea cu seninătate că originile tragediei sunt incerte : "Ivita dar din capul locului pe calea improvizarilor (ca și comedia de altminteri: una multumită îndrumătorilor corului de ditirambi, alta celor de cântece licentioase, din cele ce până în zilele noastre, mai stăruie prin multe cetăți) tragedia s-a desăvârșit puțin câte puțin, pe măsura dezvoltării fiecărui nou element dezvăluit în ea, până când, după multe prefaceri, găsindu-și firea adevărată, a încetat să se mai transforme." Și dacă tot l-am menționat pe Aristotel, n-ar fi rău să-l cităm în continuare cu definiția pe care o da tragediei : "tragedia este imitația unei acțiuni alese și întregi, de o oarecare întindere, în grai împodobit cu diferite soiuri de podoabe osebit după fiecare din partile ei, imitație închipuită de oameni în acțiune, ci nu povestită, și care, stărnind mila și frica, savarsește o curățire de patimi." Platon, din contră, îl face pe Socrates să declare sus și tare în Ion că tocmai datorită sentimentelor extreme pe care teatrul le trezește în om arta teatrală decade, ajungând pe o treaptă vecină cu nebunia, ce-i drept o nebunie inspirată de zei.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Care era tema de baza a tragediilor? Bineinteles, lupta dintre om si Destin (Tyhe). Destinul, la randul lui, putea purta diferite masti. Uneori, era Fatalitatea, Ananke, pe cand alteori prefera sa se intrupeze in divinitatea numita Moira, adica Soarta. Destinul care planeaza amenintator asupra oamenilor supusi greselii este mentionat si de Eschil in Agamemnon : "Destinul ce pedeapsa noua vrea sa dea/ pe pietre noi dreptatea isi ascute."

Greseala care provoca destinul era hamartia, ceea ce Aristotel numea eroare, confuzie, greseala lipsita de rea intentie. Uneori, nu era vorba de hamartia, ci de ate, o greseala comisa ca urmare unei rataciri trecatoare, o pedeapsa venita de sus, de la zei. Odata prins in mrejele ate-ei nu mai exista scapare, dupa cum spune si Eschil in Persii: "Ateea, dulce si mangaietoare, / spre cursele ascunse cheama omul,/ sin u se afla muritor sa scape/ din cursele-i intinse, printr-un salt."

Cine se ocupa cu scrierea tragediilor? Profesioniști ai cuvântului, fara indoiala, asemeni celor din vesnica triada pe care o invatam inca din gimnaziu: Eschil, Sofocle si Euripide. Sa spunem acum, foarte pe scurt, cate ceva despre fiecare.

Eschil este primul in ordine cronologica dintre acesti maestri antici. El se pricepe de minune sa transforme nu numai actorii si decorul, ci si publicul, in rotitele si angrenajele care fac ca mecanismul tragediei sa functioneze perfect. Combina efectele auditive cu cele vizuale, jongleaza cu emotiile si uzeaza din plin de puterea sa de explexis, adica de a soca publicul. Se si povesteste, de altfel, ca la "premiera" Eumenidelor, atunci cand pe scena si-au facut aparitia cumplita Furi, unii copii din public au lesinat, iar unele femei mai sensibile au avortat. Sa nu credem neaparat in veridicitatea absoluta a acestei anecdote, ca doar un popor care il considera erou pe mincinosul de Odiseu, nu e nici el tocmai sincer, dar ea este totusi exemplara in a demonstra uriasa forta a tragicului. Sa mai spus ca datorita maiestriei sale iesite din comun, Eschil a creat prin Prometeu nu o tragedie oarecare, ci Tragedia.

Eschil i-a servit ca model lui Sofocle. Acesta experimenteaza un pic cu problemele de ordin etnic- aduce pe scena 3 personaje. Si tot el introduce o noua dimensiune a tragediei: introspectia psihologica. El chiar spunea la un moment dat: Eu le infatisez asa cum trebuie sa fie, asa cum sunt le infatiseaza Euripide."

Hmmm, sa fi existat oare rivalitate intre tragedieni? Cu siguranta! Sa vedem acum cine este cel care ameninta pozitia de favorit a lui Sofocle. Acesta era nimeni altul decat Euripide. Ca si ceilalti colegi ai sai dramaturgi, si Euripide era un pic filosof. De fapt, Euripide era intr-atat de atasat de filosofie incat vedea teatrul ca pe un mijloc de a-si expune tezele filosofice. Din acest motiv, el introduce prologul si ceva cu totul nou: dues ex machina. Daca pedeapsa venea de la zei, de sus, din Olimp, de ce nu puteau ei sa si intervina pentru a schimba in mod dramatic si miraculos cursul actiunii. Si cum altfel putea sa coboare zeul din Olimpul inchipuit de scenografi decat cu ajutorul unei complicate masinarii cu scripeti.

In tragediile sale, Euripide promoveaza o noua ordine sociala, cea ce lumea de azi, anglofona si

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

anglofila, ar numi o atitudine anti-establishment- lucru foarte vizibil in Electra, Medeea sau Ifigenia. Bineinteles ca tragediile lui Euripide erau pe placul unui alt mare revoltat impotriva regulilor prestabilite, Socrate, despre care se spune ca ar fi fost in stare sa mearga pe jos pana la Pireu pentru a asista la o piesa a lui Euripide, lucru nu tocmai importanta daca ne gandim ca spre deosebire de atletul Platon, rubicondul Socrate nu era un mare fan al activitatilor fizice. Dar Euripide nu era apreciat numai de concetatenii sai atenieni. Plutarh povesteste ca in timpul unui razboi, siracuzenii au eliberat pe aceia dintre prizonierii atenieni care stiau sa recite macar o scena din Euripide.

Rolul jucat de arta si mai ales de tragedie in viata grecilor este fascinant. Nu ne putem abtine sa nu intrebam de unde vine aceasta importanta? Poate ca tragedia are o asemenea pondere pentru ca, asa cum avea sa spuna un alt mare dramaturg, la sute de ani distanta, "lumea e o scena si oamenii-s actori", sau poate ca pur si simplu grecii au avut dintodeauna vocatia tragicului, nu degeaba ei fiind niste impatimiti ai politiciii, tot o tragedie, dar jucata la alt nivel.

"b"Comedia"/b"

Comedia = gr. Komoida "cantaec de sarbatoare"- o specie a genului dramatic in proza sau in versuri cu actiune si deznodamant vesel care satirizeaza realitati sociale, slabiciunii general umane sau prezinta situatii hazlii.

"Prin continut si modul de rezolvare a conflictelor, comedia se subordoneaza comicului, care este o categorie estetica fundamentala, care denumeste una dintre atitudinile esentiale in fata vietii si a artei, avandu si sursa de dezvoltare unui contrast sanctionat printr-o gama larga de reactii morale, de compasiune la dispret, provocand o participare afectiva specifica de la zambet la ras in hohote."

(Dictionar de termeni literari)

In antichitate specia era definita prin contrast cu tragedia, insistandu-se asupra caracterului obisnuit al faptelor si al oamenilor. In viziunea lui Aristotel comedia este: "imitatia unor oameni necioplitii, nu inasa o imitatie a totalitatii aspectelor oferite de o natura inferioara, ci a celor care fac din ridicol o parte a uratului.

Ridicolul poate fii definit ca un cusur si o uratenie de un anumit fel, ce nu aduce durere si nici vatamare"

"b"Comedia-intrigi multilateral complicate"/b"

- nu este atat de ferm inchezata ca si tragedia
- este motivate printr-o simplitate grandioasa
- sfarsit determinant care rezolva conflictul

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

În acest secol 5 î.Hr., Grecia cunoaște peste 40 de autori de comedii. Singurul la care au rămas integrale, în număr de 11, adică un sfert din câte scrisese, este Aristofan (445-386 î.Hr.). Aristofan a scris comedii polemice în care ironiza condițiile politice, sociale, economice și intelectuale din Atena secolului 5. Din punct de vedere al compoziției, acțiunea nu cunoaște nici o restricție, nici o regulă severă. Înainte de Aristofan, grecii nu cunoscuseră decât farse grosolane, demne cel mult să amuze vulgul. Vechile comedii ale lui Aristofan erau niște satire sub formă de dialog, în care autorul numește persoanele pe care vrea să le ridiculizeze. Deoarece un autor comic pe nume Euopolis și-a bătut joc într-una din piesele sale chiar de seful republicii, s-a dat o lege care interzicea numirea în teatru a unor personaje în viață. Acest lucru a dat naștere la comedia medie, în care autorii se limitau să alature nume presupuse de aventuri reale.

Un edict și mai restrictiv a făcut să apară comedia nouă care critica viciile și tot ceea ce era ridicol în general, interesul față de intrigă luând locul pentru satira personală.

Spre deosebire de tragedie, scena comediei nu era unică, decorul era multiplu, acțiunea se deplasa de la țară la oraș, din lumea reală în lumea basmului, de pe pământ în cer sau în infern. Coriștii purtau și ei măști ca actorii, adeseori fantastice, grotesce; astfel în unele comedii ale lui Aristofan, coriști erau măști în chip de viespi, de păsări sau broaște. Adeseori personajele erau alegorice, situațiile erau simbolice, dar adesea satira la personajele reale și la situațiile contemporane era foarte vie și clară.

Psihologia personajelor era sumară; Aristofan nu creează tipuri, în schimb bogăția sa de amănunte asupra vieții timpului este uimitoare.

În comedia "Viespiile" atacul este îndreptat spre metodele de corupție a populației, prin instituirea acelui tribunal popular devenit un simplu instrument în mâinile demagogilor.

În comedia "Norii" sunt atacați sofistii, o altă categorie de înșelători care prin arta retoricii lor pompoase dar goale, induc în eroare justiția.

Fantezia comediei "Pasarile" cea mai politică dintre operele lui Aristofan, inventează miturile, abuzurile și corupția tuturor instituțiilor ateniene.

A doua mare temă a comediei lui Aristofan, este tema păcii. Interminabilul război peloponesiac aducea an de an, tot mai multe nenorociri poporului. Împotriva lor Aristofan scrie: "Aharnienii", "Pacea", "Lisistrata", pledoaria pentru pace exprimând interesele țărănimii și sentimentele poporului pacifist.

Aristofan prezintă în modul cel mai strălucit și totodată și încheie marea epocă a comediei elene. Căci după el, comedia nouă reprezentată de Menandru, își va retrage atenția asupra vieții familiale și personale, încercând de a mai fi o școală de educație cetățenească

"b"Proza"/b"

În Ionia, o dată cu dezvoltarea interpretărilor rationaliste ale lumii fenomenologice, proza se

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

desprinde de lumea poemelor epice prin indraznete cautari de continut dar si de forma: lotografii ataca cele mai diverse aspecte ale realitatii contemporane pentru a le prezenta in conjunctura lor fireasca; filosofii la randul lor se avanta in vaste teorii despre lume si societate, unele cu substrat materialist.

Atica, scapata de vicisitudinile unei ocupatii straine, care ar fi implicat o perturbare in mersul normal al oraselor-stat sclavagiste, a favorizat consolidarea scolilor de retorica si a stimulat activitatea filosofica, ilustrata de Socrate, Anaxagoras si intraga scoala filosofica sofista (miscare culturala numita si "sofistica veche"). Acest fenomen se explica prin afluxul intelectualitatii timpului spre cetatea care asigurase victoria coalitiei grecesti impotriva persilor, dar si prin natura institutiilor politice si juridice ateniene, de factura democratica care inconjurau luarile de cuvint in contradictoriu si expresia libera a gandirii.

Cu toate ca si alte centre cu populatie greaca, cum ar fi Abdera(in Tracia) - locul unde s-a nascut Democrit- au dat ganditori de renume culturii grecesti din acest secol, ele au ramas in permanenta in plan secund fata de Atena.

Alaturi de retorica si filosofie, genul istoric, organic legat de solurile fertile pe care au crescut scrierile in proza ale lotografilor ionici continua sa fie cultivat de scriitori de renume, intre care s-au remarcat Herodot sau Tucidide.

"b"Retorica"/b"

In perioada democratiei, la Atena, stiinta copozitei in proza-scrisa sau vorbita a capatat o mare importanta. In toate institutiile statului era folosit discursul-iar cei care nu erau suficienti de abili pertru a-si construi singuri un discurs apelau la retorii de profesie.

Intinderea si planul compozitiei, caracterul adecvat al termenilor, fluxul expunerii,stringenta argumentarii, vigoarea demonstratiei si mai ales stiinta de a vorbi convingator in fata unui auditoriu- erau conditiile esentiale ale unei compozitii retorice.

Din nefericire, nu s-a pastrat pana astazi nici un tratat de retorica din acea perioada, insa Herodot, vorbeste in cartea a VIII-a a Istoriilor sale despre elocinta lui Temistocle. Tucidide aminteste in textele sale despre calitatile oratorice ale lui Pericle. In Retorica, Aristotel- facand o trecere in revista a retoricii- mentioneaza doi autori de tratate retorice Coras si Tisias-insa tratatele lor nu au supravietuit trecerii timpului. Teoria pe care o elaborasera cei doi se marginea la diviziunea judicioasa a discursurilor, iar telul urmarit era acela de a furniza vorbitorului cateva clisee tipice, folosite in argumentarea unui discurs pentru a fi facuta verosimila compozitia. Aceste texte raman singurele marturii directe existente in istoriografie despre construirea unui discurs conform canonului estetic al timpului.

In Atica, retorica se integraza preocuparilor sofistilor, ale caror tendinte diverse si pretentii de omnistiinta i-au imprimat un impuls de inviorare si progres.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

"b"Poezia"/b"

Caracteristic pentru literatură secolului al IV-lea î.e.n. este situarea poeziei în plan secundar, cu excepția a două specii: ditirambul și nemosul.

Nemosul (arie, melodie) reprezintă un nume general, pe care-l purta un imn religios sau o arie instrumentală liturgică; putea desemna specii ale imnului. Toți marii poeți ai Greciei antice, corali sau monodici, au scris imnuri pentru sanctuarele Greciei și pentru festivitățile religioase care întruneau participanți din toate părțile lumii.

Ditirambul era un cântec coral atașat îndeosebi cultului dionisiac. Acomaniamentul ditirambilor, compoziții intonate de coruri ciclice (până la 50 de personaje), era susținut de sunete emise de fluier și flaut. Interventia unor instrumente de percuție nu este exclusă.

La baza compoziției ditirambice se află o serie de rituri magice legate îndeosebi de cultura vitei de vie. Cântecul exprimă bucuria indusă de betie.

Un al doilea fenomen, de asemenea caracteristic este stabilirea unui nou raport între muzică și poezie., aceasta din urmă subordonându-se muzicii. Celelalte specii ale poeziei cu excepția nomosului și a ditirambului se adaptează cu greu fanteziilor muzicale ale vremii.

Ditirambul s-a aflat inițial la baza tragediei, ca unul ce întrunea elementele esențiale ale dramei: acțiunea și pasiunea, faptul că prezintă personaje legendare și povestea actelor lor de vitejie și suferințe. Dar pe vremea războiului peloponesiac, ditirambul a devenit o adevărată dramă lirică, care se impunea prin întrebuintarea masivă a muzicii.

Nomosul a avut o evoluție similară, întrucât și asupra lui avea să se exercite influența dramei și a muzicii. Până în pragul secolului V, nomosul, costa într-o melodie mai degrabă meditativă decât pasională și din povestiri având un sămbure epic. Dar cu timpul, și în special în decursul secolului al V-lea, naratiunea capătă un oarecare dramatism, melodiile devin mai variate și mai expresive și se introduce corul. În felul acesta se produce o apropiere între cele două specii lirice- a nomosului și a ditirambului- atât de diferite inițial. Dar, în esență, poezia aceasta devine săracă în idei. Manifestările lirice aveau loc în timpul sărbătorilor, inițial pe stradă, apoi în Odeonul construit de Pericle. Treptat, în timpul sărbătorilor în cinsta lui Apollo și a zeiței Artemis au fost introduse concursuri lirico-muzicale (începând cu secolul al VI-lea).

Noua școală lirică din secolul al VI-lea s-a impus prin Melanipide, născut în Melos, către 520 î.e.n. și a cărui activitate s-a desfășurat la Atena. Conform Lexiconului Suda, reputația și-ar fi dobândit-o prin ditirambii create. A întrubuitat preludii în locul antistrofelor, care erau în realitate bucati de muzică menite să segmenteze ditirambul în diferite părți., compatibile cu episoadele dintr-o tragedie, fiecare preludiu fiind în fond o uvertură la episodul ditirambic pe care-l prezenta.

Poezia lirică, spre asfintitul ei, a găsit o ultimă formă de supraviețuire- anume imbinarea cu

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

muzica, adica poezia se construia dintr-o combinatie variata de ritmuri(adaptata cursului sentimentelor si gandirii), cu un acompaniament musical din fluier, flaut si lira, probabil o perfectionare a celui egeea.